

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษา ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาด้านอาชีวศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่กำลังจะจบการศึกษา ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 88 คน พบว่า เป็นเพศหญิงคิดเป็น ร้อยละ 92.0 เป็นเพศชายร้อยละ 8.0 (ตารางที่ 4.1) ส่วนใหญ่ร้อยละ 63.6 มีอายุ 20 ปี (ตารางที่ 4.2) โดยที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.7 มีพี่น้อง 1-2 คน (ตารางที่ 4.8) และร้อยละ 55.7 เช่นเดียวกันที่เป็นบุตรคนโตหรือบุตรคนแรกของครอบครัว (ตารางที่ 4.9) มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดสระบุรี ร้อยละ 86.4 (ตารางที่ 4.10) ด้านการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 72.7 ศึกษาในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ (ตารางที่ 4.11) ระดับผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.1 ได้เกรด 3.00 ขึ้นไป (ตารางที่ 4.12) ซึ่งส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.9 มีทักษะด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 4.13) โดยที่ส่วนใหญ่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ในระดับที่ดี ร้อยละ 56.8 (ตารางที่ 4.14) กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างทำระหว่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.8 เป็นกิจกรรมที่ทำในร่มหรือในอาคาร (ตารางที่ 4.15) และกิจกรรมที่นักศึกษาทำ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.4 เป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ตารางที่ 4.16) สำหรับช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารในการหางานทำกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.2 ใช้ช่องทางในการรับข้อมูล ข่าวสารในการหางานทำเพียง 1-2 ช่องทาง (ตารางที่ 4.17)

2. ข้อมูลครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

บิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.6 มีอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว (ตารางที่ 4.3) และมารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.0 มีอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว (ตารางที่ 4.4) รายได้ต่อเดือนของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.9 มีรายได้มากกว่า 5,000 บาทแต่ไม่เกิน 20,000 บาท (ตารางที่ 4.5) ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.1 จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ตารางที่ 4.6)

และระดับการศึกษาสูงสุดของมารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.5 จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ตารางที่ 4.7)

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

ประการแรก ปัจจัยด้านงานกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับที่มากมีอยู่หลายปัจจัย ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ เรื่องผลตอบแทนการทำงานในส่วนที่เป็นตัวเงิน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.0 ให้ความสำคัญในอันดับที่สูงที่สุดของค่าเฉลี่ยในทุก ๆ ปัจจัย โดยได้ค่าเฉลี่ยสูง 2.67 ลำดับต่อมา กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 63.6 ให้ความสำคัญในเรื่องโอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพ ค่าเฉลี่ย 2.61 และร้อยละ 62.5 ให้ความสำคัญกับงานที่เป็นงานในภาคเอกชนสูงกว่างานภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ได้ค่าเฉลี่ยสูงถึง 2.57 เป็นลำดับที่ถัดลงมา (ตารางที่ 4.18)

ประการที่ 2 ปัจจัยด้านบุคคลที่ประกอบด้วยความเหมาะสมด้านบุคลิกภาพในการประกอบอาชีพ และความสนใจ ความถนัดในทางอาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 47.7 และร้อยละ 45.5 ตามลำดับให้ความสำคัญมากเท่ากันที่ค่าเฉลี่ย 2.43 (ตารางที่ 4.19)

ประการสุดท้าย ปัจจัยด้านครอบครัวประกอบด้วยความต้องการของครอบครัว และฐานะทางรายได้ของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับที่มากในทั้งสองปัจจัย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 2.42 ในปัจจัยเรื่องความต้องการของครอบครัว (ตารางที่ 4.20) เมื่อรวมปัจจัยย่อยต่าง ๆ เป็นปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านงาน ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในระดับที่มากทั้งสิ้น โดยมีปัจจัยด้านบุคคลมีระดับความสำคัญที่สูงสุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 (ตารางที่ 4.21)

4. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ปัจจัยทั้ง 3 ประการที่เป็นตัวแปรตามที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างได้ผลวิเคราะห์ เป็นดังนี้

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างเพศชายเห็นว่าปัจจัยด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเพศชายเท่ากับ 2.71 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของเพศหญิงเท่ากับ 2.53 (ตารางที่ 4.25)

2. รายได้ต่อเดือนของครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท เห็นว่าปัจจัยด้านงานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 และปัจจัยด้านบุคคลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนที่เกิน 5,000 บาทขึ้นไป อันได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระหว่าง 5,001 บาท ถึง 40,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนเกิน 40,000 บาทขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านงานเท่ากับ 2.61 และ 2.00 และค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านบุคคลเท่ากับ 2.53 และ 1.75 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันที่กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ไม่เกินเดือนละ 5,000 บาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 และกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ตั้งแต่ 5,001 บาท จนถึง 40,000 บาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ทั้งสองกลุ่มนี้เห็นว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนเกินกว่า 40,000 บาทที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25 (ตารางที่ 4.26)

3. สาขาวิชาที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาวิชาบริหารธุรกิจเห็นว่าปัจจัยด้านงานที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 และปัจจัยด้านบุคคลที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 นั้นมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาช่างฝีมือ และสาขาอุตสาหกรรมบริการที่ได้ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านงานและค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านบุคคลเท่ากับ 2.27 และ 2.16 เท่ากันตามลำดับในทั้งสองสาขาวิชานอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาวิชาบริหารธุรกิจ และกลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาอุตสาหกรรมบริการเห็นตรงกันว่าปัจจัยด้านครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาช่างฝีมือเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาวิชาบริหารธุรกิจและกลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาอุตสาหกรรมบริการให้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 และ 2.56 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนสาขาช่างฝีมือให้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 (ตารางที่ 4.27)

4. ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับผลการศึกษา 3.00-4.00 เห็นว่าปัจจัยด้านงานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับผลการศึกษาต่ำกว่า 2.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับผลการศึกษา 2.00-2.99 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มแรกได้ค่าเฉลี่ย 2.73 และสองกลุ่มหลังได้ค่าเฉลี่ย 2.20 และ 2.45 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.28)

ข้อสรุปจากคำถามปลายเปิด

1. ปัจจัยด้านงานในเรื่องที่เกี่ยวกับผลตอบแทนการทำงานไม่ว่าจะเป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเลือกประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง (.....คน)
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการปรับปรุงพัฒนาให้พร้อมที่จะทำงานเป็นสิ่งที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทักษะเบื้องต้น หรือทักษะในทางอาชีพ (.....คน)
3. อิทธิพลของครอบครัวและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกประกอบอาชีพ เช่น สถาบันการศึกษา บิดา มารดา เพื่อน ๆ จะให้โอกาสและเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมในตัวเขาได้รับโอกาสทำงานที่เหมาะสมตามความต้องการ (.....คน)

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะข้อคิดเห็นในมุมมองของผู้ศึกษาเพื่อเป็นข้อสำหรับพิจารณาปรับปรุงในส่วนต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1. สถานศึกษาควรปรับปรุงการให้บริการแนะแนวอาชีพที่ทันสมัย เช่นเพิ่มการใช้เทคโนโลยีในการแนะแนว เป็นต้น
2. สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นที่สามารถให้ข้อมูล หรือให้ความช่วยเหลือในกรณีการศึกษาดูงานเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษา

เพิ่มการใช้ช่องทางในการหางานทำที่มากขึ้น เพราะส่วนใหญ่ยังใช้ช่องทางการหางานทำเพียงหนึ่ง หรือสองช่องทาง ทำให้การหางานจึงอยู่ในวงที่จำกัดเกินไป

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรที่ประสงค์จะรับนักศึกษาเข้าทำงาน

องค์กรสามารถใช้ข้อมูลเพื่อเป็นการตรวจสอบในเบื้องต้นก่อนที่จะมีการรับนักศึกษาที่จบใหม่เข้าทำงานในองค์กร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายมากขึ้น อันได้แก่ เรื่องของเพศ สาขาวิชาที่ศึกษาในด้านช่างเทคนิค โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่มีความสำคัญที่เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ
2. การศึกษาในด้านปัจจัยต่าง ๆ ในส่วนที่เป็นความต้องการของฝ่ายที่ต้องการรับคนเข้าทำงาน ว่ามีประเด็นใดบ้างที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกรับคนเข้าทำงาน ทั้งเพื่อที่จะได้เป็นข้อมูลที่จะได้นำมายืนยันกันได้ว่าเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร
3. ในการศึกษาใช้การตอบโดยเสรีเพื่อเป็นการยืนยันความคิดเห็นอีกครั้งนั้นย่อมสุ่มเสี่ยงต่อการที่ได้รับความตอบที่อาจขัดแย้งกันได้ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างให้ลำดับความสำคัญของคำตอบที่ระดับใกล้เคียงกัน
4. การศึกษาที่ทำนั้เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ หากได้มีการทำการศึกษาในลักษณะนี้แต่เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่ควบคู่ไปด้วย และให้ครอบคลุมถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย ซึ่งจะทำให้ข้อมูลมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น
5. การติดตามผลการศึกษาโดยในกลุ่มที่ได้ทำการศึกษาไปแล้วและติดตามไปศึกษาต่อในขั้นตอนของการทำงานว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด รวมถึงจะได้มีการศึกษาในคนรุ่นใหม่ต่อไปอีกด้วยเพื่อจะได้เตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้